

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie ze skargi M. M., D. M., J. M.

i A. M. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego z dnia 20 października 2011 r.,

wydanym w sprawie z powództwa R. M. i M. M.

przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Naukowo-Handlowemu P. S.A.

w W., W. B., M. B., T. B., A. P., E. P. i C. P.

sp. z o.o. w W.

o ustalenie nieważności, uznanie czynności prawnej za bezskuteczną oraz

o zasądzenie odszkodowania,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 14 stycznia 2015 r.,

zażalenia skarżącej M. M.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 13 sierpnia 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę M. M. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 20 października 2011 r., którym oddalona została apelacja powodów M. M. i R. M. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 września 2009 r., oddalającego powództwo przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Naukowo-Handlowemu P. S.A. w W. i innym, w sprawie o ustalenie nieważności umowy sprzedaży nieruchomości, uznaniu czynności prawnej przeniesienia własności nieruchomości za bezskuteczną oraz o odszkodowanie. Odrzucenie skargi miało podstawę prawną w art. 410 § 1 w związku z art. 401 pkt 2 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego skarżąca M. M. zarzuciła naruszenie art. 410 oraz art. 379 pkt 2 k.p.c. Wniosła o uchylenie tego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne, a postanowienie Sądu Apelacyjnego nie jest – jak twierdzą wnoszący zażalenie - ani nieuzasadnione, ani przedwczesne.

W sprawie można mówić o następstwie prawnym, a nie o prawach do spadku po zmarłym R. M., które wykonują wskazani w postanowieniu żona i dzieci zmarłego: M. M., D. M., J. M. i A. M. Zauważyć należy, że żona zmarłego M. M. występuje w sprawie od początku, nie może więc twierdzić, że w stosunku do niej postępowanie jest dotknięte nieważnością na podstawie art. 379 pkt 2 k.p.c. Nie może ten zarzut być także podnoszony w odniesieniu do reprezentacji drugiej strony postępowania. Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w zaskarżonym postanowieniu, z powołaniem się na orzecznictwo, w tym na stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2011 r., III UZ 21/11 (niepubl.), które należy podzielić, skarga o wznowienie postępowania ze względu na nieważność wywołaną brakiem należytej reprezentacji (art. 401 pkt 2 k.p.c.) przysługuje w terminie wskazanym w art. 407 k.p.c. tylko tej stronie, która była nienależycie reprezentowana i przez to jej organ lub ewentualny przedstawiciel ustawowy nie wiedzieli o toczącym się postępowaniu (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2010 r., IV CZ 98/10, niepubl.).

W niniejszej sprawie ma również znaczenie wniesienie skargi kasacyjnej przez powodów, przyjętej i rozpoznanej przez Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 21 lutego 2013 r., sygn. akt I CSK 254/12, mocą którego uchylony został wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 20 października 2011 r., sygn. akt ... 786/10, w części dotyczącej żądania zasądzenia odszkodowania od strony pozwanej i sprawa w tym zakresie przekazana temu Sądowi do ponownego rozpoznania, przy czym chodzi o ten sam wyrok, którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania.

Ze względu na to, że poza zarzutami nienależytej reprezentacji nie zostały przytoczone żadne argumenty wskazujące na merytoryczną zasadność skargi należało przyjąć, że skarżący uznali za prawidłowe uzasadnienie w tym zakresie zawarte w zaskarżonym postanowieniu, w którym Sąd powołał się na przyjmujące taką argumentację orzecznictwo Sądu Najwyższego; w szczególności chodzi o podnoszenie już w apelacji zarzutu braku należytej reprezentacji pozwanego, czego rozpatrzenie wyłącza zastosowanie art. 401 pkt 2 k.p.c. (por. wyrok z dnia 28 lipca 1999 r., I PKN 154/99, OSNP 2000, nr 21, poz. 781 oraz postanowienie z dnia 13 czerwca 2012 r., II CO 7/12, niepubl.). Należy także odwołać się do popartego utrwalonym orzecznictwem poglądu wyrażonego trafnie w zaskarżonym orzeczeniu, że ocena skargi o wznowienie postępowania opiera się na zbadaniu, czy podstawa wznowienia rzeczywiście, a nie tylko formalnie istnieje, to zaś z przytoczonych względów nie ma w sprawie miejsca (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2005 r., II CZ 41/05 i z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06, nie publ.).

Mając to na uwadze na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 należało zażalenie oddalić.